

МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО
НАРЕДБА № Н-1 от 16 май 2014 г.
за съдебните преводачи

Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С тази наредба се уреждат:

1. редът и сроковете за предложения за включване и промени на списъците на специалистите, утвърдени за съдебни преводачи;
2. условията, на които трябва да отговарят специалистите, утвърдени за съдебни преводачи;
3. условията и редът за определяне възнагражденията на съдебните преводачи в гражданското, наказателното и административното производство.

(2) Наредбата се прилага за лица, утвърдени за съдебни преводачи, при назначени преводи от органите на съдебната власт, органите на досъдебното производство, както и тези по изпълнителни дела.

Чл. 2. Дейността на преводачите в съдебното производство се основава на следните принципи:

1. законност;
2. процесуална независимост на преводача;
3. добросъвестност, обективност, точност и пълнота на превода;
4. поверителност и спазване на професионалната етика.

Чл. 3. В окръжните и административните съдилища, както и в специализирания наказателен съд се поддържат регистри, съдържащи списъци на специалистите, утвърдени за съдебни преводачи.

Чл. 4. Върховният касационен съд и Върховният административен съд, Върховната касационна прокуратура, Върховната административна прокуратура и Националната следствена служба при необходимост утвърждават отделни списъци на съдебни преводачи за нуждите на своята дейност.

Чл. 5. В хода на съдебното производство може да бъде назначен допълнителен превод на писмени документи, когато първоначално извършеният не е достатъчно пълен и ясен, а повторен превод – когато възниква съмнение за неговата правилност.

Чл. 6. (1) Съдебният преводач има свободен достъп и може да прави справки по делото, по което е назначен преводът, да получава копия от книга и сведения с предимство в съда, прокуратурата, органите на досъдебното производство, административните органи и други служби и навсякъде, където е необходимо, само въз основа на качеството си на съдебен преводач, което удостоверява чрез представяне на карта на съдебен преводач.

(2) Съдът, прокуратурата, органите на досъдебното производство, административните органи и други служби в страната са длъжни да оказват съдействие на съдебните преводачи.

(3) Всички държавни органи, юридически лица и граждани, при които се намират материали, необходими за извършване на превода, са длъжни да осигурят достъп на съдебния преводач до тях, а когато е необходимо, съобразно нивото на достъп до класифицирана информация, което той притежава, както и да оказват необходимото съдействие за изпълнение на възложената му задача.

Чл. 7. Всеки кандидат за съдебен преводач е задължен при вписване от страна на съответния компетентен орган в регистър на съдебни преводачи да представи документ за сключена застраховка „Професионална отговорност“ за щети, които могат да възникнат при изпълнение на възложената му работа.

Глава втора

УСЛОВИЯ, НА КОИТО ТРЯБВА ДА ОТГОВАРЯТ СПЕЦИАЛИСТИТЕ, УТВЪРДЕНИ ЗА СЪДЕБНИ ПРЕВОДАЧИ

Чл. 8. Съдебният преводач трябва да отговаря на следните условия:

1. да има ниво по съответния чужд език С1 или С2 съгласно Общата Европейска езикова рамка;
2. да не е осъждан за престъпление от общ характер;
3. да не е лишен от право да упражнява професия или дейност;
4. да не осъществява функции по правораздаване в системата на съдебната власт;
5. да има разрешение за постоянно пребиваване в Република България, ако е чужд гражданин.

Глава трета

РЕД И СРОКОВЕ ЗА ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ВКЛЮЧВАНЕ И ПРОМЕНИ В СПИСЪЦИТЕ НА СПЕЦИАЛИСТИТЕ, УТВЪРДЕНИ ЗА СЪДЕБНИ ПРЕВОДАЧИ, И РЕД ЗА ОТПИСВАНЕТО ИМ

Чл. 9. За всеки съдебен район на окръжен или административен съд и за специализирания наказателен съд се водят регистри, съдържащи списъци на специалистите, утвърдени за съдебни преводачи.

Чл. 10. (1) Предложения за включване на специалисти в списъците на съдебни преводачи могат да правят министерства, ведомства, учреждения, общини, съсловни и други организации и научни институти.

(2) Предложения за включване на специалисти в списъците на съдебни преводачи могат да се правят и лично от кандидатите.

(3) Предложенията за включване в списъците по чл. 9 се правят до председателя на съответния окръжен или административен съд или до председателя на специализирания наказателен съд.

(4) Предложенията за включване в списъците по чл. 4 се правят до всеки административен ръководител на съответния орган на съдебната власт.

(5) Правоимащите по ал. 1, преди да направят предложение, обсъждат качествата на кандидатите съобразно основните принципи по чл. 2 и условията по чл. 8 след събеседване с кандидата.

(6) Предложение се прави при наличие на писмено съгласие от специалиста преводач.

Чл. 11. Лицето, което кандидатства за включване в съответния списък, подава пред органа по чл. 10, ал. 3 или 4 заявление на хартиен и електронен носител.

Чл. 12. За вписването в списъка кандидатът представя към заявлението следните документи:

1. лична карта – копие;
2. сертификат за ниво по съответния чужд език C1 или C2 съгласно Общата Европейска езикова рамка;

3. свидетелство за съдимост;

4. декларация – съгласие на кандидата за вписването му в списъците на съдебни преводачи;

5. документи, свързани със стаж по специалността, ако има такъв: нотариално заверено копие на трудова или служебна книжка или други документи, удостоверяващи стаж по специалността;

6. декларация, че не е поставен под запрещение, не е лишен от право да упражнява професия или дейност;

7. разрешение за постоянно пребиваване в Република България, ако лицето е чужд гражданин;

8. удостоверение за ниво на достъп до класифицирана информация, ако притежава такава;

9. декларация, че кандидатът не осъществява функции по правораздаване в системата на съдебната власт.

Чл. 13. (1) В предложенията се вписват трите имена на преводача, домашният му адрес, телефон за връзка и данни за неговото образование, специалност, месторабота, заеманата длъжност, продължителността на трудовия му стаж като преводач и допълнителната квалификация, ако има такава.

(2) Обстоятелствата по ал. 1 се удостоверяват със съответните документи, които се прилагат към предложението.

Чл. 14. (1) Списъците по чл. 9 се утвърждават от комисия в състав: председателят на апелативния съд или определен от него съдия, председателят на апелативния специализиран наказателен съд или определен от него съдия, апелативният прокурор или определен от него прокурор, ръководителят на апелативната специализирана прокуратура или определен от него прокурор, председателят на окръжния съд, председателят на специализирания наказателен съд, окръжният прокурор, ръководителят на специализираната прокуратура и председателят на административния съд.

(2) Списъците по чл. 4 се утвърждават от комисия в състав: председателят на Върховния касационен съд, председателят на Върховния административен съд и главният прокурор.

(3) Утвърдените списъци се изпращат на министъра на правосъдието за обнародване в „Държавен вестник“ и за публикуване в интернет.

Чл. 15. (1) Предложения за изменение и допълнение на утвърдените списъци на съдебните преводачи се правят до края на месец септември на съответната календарна година.

(2) До края на месец октомври съответните комисии актуализират списъците.

(3) До 15 ноември списъците се изпращат на министъра на правосъдието за обнародване в „Държавен вестник“.

(4) Промени в списъците могат да се правят и през текущата година.

Чл. 16. (1) На вписаните и утвърдени в списъците на съдебни преводачи съответният орган по чл. 10, ал. 3 и 4 издава „карта на съдебен преводач“ по образец, утвърден с решение на Висшия съдебен съвет.

(2) В картата се вписват: трите имена на съдебния преводач и идентификационен номер.

(3) Идентификационният номер на съдебния преводач се генерира автоматично от специализиран софтуер за мониторинг и контрол на дейността на съдебните преводачи от поредния номер на вписването, при първото въвеждане на данните за съдебния преводач по одобрен от съответния орган списък.

Чл. 17. Предложения за отписване могат да правят лицата по чл. 10, ал. 1, както и административните ръководители на съответните органи на съдебната власт.

Чл. 18. (1) Лице, включено в списъка на съдебните преводачи, може да бъде отписано:

1. по негово желание;

2. ако не отговаря на изискванията по чл. 8, т. 2 – 5;

3. при смърт;

4. при трайна фактическа невъзможност да работи по конкретната задача повече от 6 месеца;

5. при трайно поведение, което не отговаря на принципите по чл. 2;

6. при неспазване на етичните правила за съдебните преводачи;

7. при многократно забавяне извършването на възложения превод.

(2) Отписването се извършва с решение на съответната комисия.

Глава четвърта

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ И ИЗПЛАЩАНЕ НА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА НА СЪДЕБНИТЕ ПРЕВОДАЧИ

Чл. 19. Условието и редът за определяне възнагражденията на съдебните преводачи се прилагат за преводи, назначени по наказателни, граждански, административни и изпълнителни дела.

Чл. 20. (1) Съдебният преводач има право на възнаграждение за извършения устен или писмен превод, както и за направените разходи за използваните материали, консумативи, пособия, технически средства и други необходими разходи.

(2) Устният превод е консекутивен – последователен, при който говорещият и преводачът се редуват, и симултанен, или синхронен, при който говорещият не прави паузи, в които преводачът да превежда.

(3) Писменият превод съдържа изричната уговорка след края на текста „За верността на превода се подписвам. Известно ми е, че за неверен превод нося наказателна отговорност по чл. 290, ал. 2 от Наказателния кодекс“.

Чл. 21. (1) На съдебния преводач се заплащат и разходите за командироване съгласно Наредбата за командировките в страната, приета с ПМС № 72 от 1986 г. (обн., ДВ, бр. 11 от 1987 г.; изм. и доп., бр. 21 от 1991 г., бр. 2 от 1994 г., бр. 62 от 1995 г., бр. 34 от 1997 г., бр. 40 от 1999 г., бр. 2 от 2008 г. и бр. 2 от 2011 г.), и Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина, приета с ПМС № 115 от 2004 г. (обн., ДВ, бр. 50 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 80 и 86 от 2004 г., бр. 36 и 96 от 2005 г., бр. 2 от 2006 г., бр. 23 и 98 от 2007 г., бр. 64 от 2008 г., бр. 10 от 2009 г., бр. 73 от 2010 г., бр. 19, 105 и 106 от 2011 г. и бр. 61 от 2012 г.).

(2) Пътни, дневни и квартирни пари се заплащат и за всяко явяване на съдебния преводач пред органа, назначил превода.

Чл. 22. При явяване на съдебен преводач и отлагане на делото по независещи от него причини освен разходите се заплаща и възнаграждение в размер 15 лв.

Чл. 23. (1) При определяне на възнагражденията органът, назначил превода, съобразява и преценява:

1. сложността и спецификата на поставената задача;
2. компетентността и степента на квалификация на съдебния преводач;
3. времето, необходимо за извършване на превода;
4. обема на извършената работа;
5. необходимите разходи за извършването на превода, като употреба на материали, консумативи и др.;
6. други условия, оказващи влияние върху заплащането за извършената работа, в т. ч. срочност на изпълнението, работа в почивни дни и национални празници.

(2) Обстоятелствата по т. 3, 4, 5 и 6 се доказват със справка-декларация от съдебния преводач съгласно приложението.

(3) Ако съдебният преводач не представи документи за разходите, те се заплащат по преценка на органа, назначил превода.

Чл. 24. (1) За всеки превод се определя възнаграждение съобразно действително отработените часове, както и направените разходи.

(2) Когато преводът е изготвен от повече от един съдебен преводач, възнаграждението по ал. 1 се заплаща на всеки от тях при условията на чл. 23.

Чл. 25. (1) За всеки действително отработен час се заплаща възнаграждение в размер 15 лв.

(2) Броят на действително отработените часове се установява от справка-декларация съгласно приложението.

Чл. 26. (1) За особено сложни и специфични преводи, извършени от висококвалифицирани съдебни преводачи, възнаграждението може да бъде увеличено до 100 %.

(2) За преводи, извършени в почивни дни и национални празници, възнаграждението може да бъде увеличено до 100 %.

Чл. 27. (1) Извършеният писмен превод се представя заедно със справка-декларация, към която се прилагат документи за направени допълнителни разходи.

(2) Не се признават за разходи, освен за случаите по чл. 23, ал. 1, т. 6 – по преценка на органа, който е назначил превода:

1. разходи за билет за самолет, освен когато командировката е в чужбина;
2. пътни разходи над 20 лв. в една посока без представяне на билет;
3. разходи за 1 нощувка над 35 лв.

(3) Ако прецени, че са налице основания да увеличи първоначално определеното възнаграждение, органът, назначил превода, определя окончателно възнаграждение.

(4) Ако съдебният преводач не представи справка-декларация или ако органът, възложил превода, прецени, че няма основание да увеличи възнаграждението, то остава в първоначално определения му размер.

Чл. 28. (1) Възнаграждението и разходите на съдебния преводач се изплащат от органа, който е назначил превода.

(2) Изплатените суми са от депозит или от бюджета на органа, назначил превода.

(3) При наличие на основание по чл. 26, ал. 1 органът, назначил превода, може да промени размера на възнаграждението. За извършените корекции се посочват мотиви.

Чл. 29. (1) Когато преводът е назначен по искане на страни, които не са освободени от заплащане на разноски, възнаграждението се определя предварително с първоначален депозит, който се внася по сметката на органа, назначил превода.

(2) По дела, в които страните са освободени от разноски, се определя първоначално възнаграждение в размер на предвидения минимум по чл. 24, ал. 1.

(3) Първоначално възнаграждение в минималния му размер може да се определи и в случаите по ал. 1 по преценка на органа, възложил превода.

(4) Възнаграждение се определя и за устно или писмено допълнение към вече извършен превод.

Чл. 30. Ако прецени, че са налице основания за намаляване на първоначално определеното възнаграждение, органът, възложил превода, определя окончателно възнаграждение.

Чл. 31. Пътните, дневните и квартирните пари, свързани с извършване на превода, се заплащат заедно с определеното възнаграждение от внесенния депозит, съответно от сумите по бюджетната сметка.

Чл. 32. (1) Съдебният преводач започва дейността по извършване на превода при условията на чл. 29, ал. 1, след като е внесен депозит за заплащане на труда му.

(2) Възнаграждението на съдебния преводач не може да се определя под условие или да се обвързва с изхода от решаването на делото.

Чл. 33. Висшият съдебен съвет осъществява контрол за изразходваните средства за изплащане на възнаграждения и необходимите разходи на съдебните преводачи.

Глава пета

ЕТИЧНИ ПРАВИЛА ЗА ПОВЕДЕНИЕ НА СЪДЕБНИЯ ПРЕВОДАЧ

Чл. 34. Съдебният преводач няма право да разпространява информацията за обстоятелствата, фактите и документите, които са му станали известни в хода на съдебното производство.

Чл. 35. При прекратяване на дейността си съдебният преводач не е освободен от задължението си да пази тайна, свързана с дейността в това му качество.

Чл. 36. Съдебният преводач е длъжен да извърши превода добросъвестно съобразно поставените му задачи и в определения срок.

Чл. 37. Съдебният преводач не може да приема каквито и да са подаръци, услуги, ангажиране за работа, услуги или консултации от страна по делото или нейни представители до приключване на делото.

Чл. 38. Съдебният преводач може да популяризира дейността си по начин и със средства, които дават вярна представа за неговата компетентност и възможностите на съответния вид превод.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. „Съдебен преводач“ е лице, което в рамките на съдебно производство извършва превод на устна реч или на писмени текстове от един език на друг език при условията на чл. 396, ал. 1 и 2 от Закона за съдебната власт.

2. „Необходими разходи“ са разходите, използвани за материали, консумативи, техника и други, без които преводът не може да бъде изготвен.

3. „Действително отработен час“ е времето за извършване на превода, както и: преглеждане на документи, справки в архиви, участие в назначени процесуални действия, експерименти, изследвания, анализи и други дейности, необходими за изготвяне на превода.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 403, ал. 2 от Закона за съдебната власт.

Министър: **Зинаида Златанова**